NITO

Energi- og miljøkomiteen, Stortinget 16.11.2022

REPRESENTANTFORSLAG OM EN MER SIRKULÆR ØKONOMI – INNSPILL FRA NITO

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad. Vi har over 100 000 medlemmer fordelt på alle sektorer i arbeidslivet.

Ingeniører og teknologer er sentrale i det sirkulære skiftet, fordi det handler om å få mer ut av mindre. Dette innebærer å produsere med mest mulig miljøvennlige materialer, å fjerne regulatoriske hindre for økt ombruk, å gjøre vedlikehold og reparasjon mer lønnsomt, og å integrere dette i designfasen av et produkt. Norge har ingeniører og teknologer i verdensklasse som står klare til å bidra til dette. Det er viktig at regjeringen utnytter trepartssamarbeidet som et verktøy for å realisere en mer sirkulær økonomi.

Da den nåværende handlingsplanen for sirkulær økonomi ble lansert, etterlyste NITO mer konkret innhold, for eksempel konkrete tiltak for kompetanseheving og spesielt innen de teknologiske fagene. NITO mener at potensialet for nye arbeidsplasser er store, og at Norge med ingeniører i verdenstoppen har mulighet til å få et konkurransefortrinn her i global sammenheng. Da må det satses på kompetanseheving og mer sirkulær økonomi inn i ingeniørutdanningene. Sirkulære muligheter i kommunene er store. Disse har en sentral rolle i omstillingen av samfunnet, og trenger drahjelp til å finne digitale snarveier og løsninger.

Vi er positive til initiativet som tas for å konkretisere politikk for sirkulær økonomi, og å fremskynde handling innenfor dette politikkområdet.

Forslagene i saksgrunnlaget støttes. Samtidig savner vi et tydeligere fokus på kompetansebehovet som følger. Flere av forslagene krever en høy tilgang på teknisk kompetanse, blant annet innen digitalisering og IKT, materialer, bygg- og anlegg, avfallshåndtering og design. Behovet for ingeniører øker også i andre sektorer, spesielt knyttet til det grønne skiftet, som for eksempel produksjon, overføring og lagring av energi. Uten tilstrekkelig ingeniør- og teknologkompetanse, vil både overgangen til en mer sirkulær økonomi, og andre viktige deler av det grønne skiftet, bremses kraftig. Regjeringens forslag om å kutte 1500 IKT-studieplasser i statsbudsjettet for 2023, vil gjøre det vanskeligere enn det allerede er å fremskaffe den nødvendige ikt-kompetansen som trengs. Regjeringen foreslår i tillegg å øke arbeidsgiveravgiften for inntekter over 750 000 kroner, og dette vil gjøre det enda vanskeligere for bedriftene å få tak i den kompetansen de trenger for å gjennomføre det sirkulære skiftet. NITO poengterer viktigheten av tilgang til teknologisk kompetanse, enten den skal komme fra nyutdannede, videreutdannede eller som utenlandsk arbeidskraft. Det er viktig at det er tilstrekkelig mange av studieplassene vi trenger, og at det ikke blir enda vanskeligere for bedriftene å ansette høykompetent arbeidskraft.

Kort oppsummert etterlyser vi følgende tiltak:

- Flere studieplasser innen IKT og ingeniørfag, ikke færre.
- At de skattepolitikken fremmer, snarere enn å redusere muligheten til å utdanne, ansette og beholde høykompetent arbeidskraft, herunder å reversere den økte arbeidsgiveravgiften.
- Utvikle og tilgjengeliggjøre utdanningstilbud innenfor sirkulær økonomi, herunder etter- og videreutdanning, og inkludere sirkulær tankegang allerede i grunnskole og videregående skole.
- Ved revidering av offentlige innkjøpsregler, bør økt sirkularitet tas til vurdering som et kriterium.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
president

Egil Thompson
generalsekretær